

УКРАЇНА
ХАРКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 1 ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»
(ХЛ№ 1)

НАКАЗ

28.08.2023

№ 58

Про запобігання булінгу (цькуванню)
у комунальному закладі
«Харківський ліцей № 1 Харківської
міської ради» на 2023/2024
навчальний рік

На виконання Законів України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 № 2657-VIII, від 16.11.2022 року № 2759-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню)», наказів Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», від 26.02.2020 № 293 «Про затвердження Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», від 20.03.2020 № 420 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.02.2020 № 293»; листів Міністерства освіти і науки України від 21.08.2023 № 1/12492-23 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2023/2024 навчальному році», від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної

середньої освіти», від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу», від 29.01.2019 № 1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти, педагогічних працівників щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», від 18.05.2018 № 1/11-5480 «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству», від 18.04.2023 № 4/5449-23 «Щодо проведення в закладах освіти правопросвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу», з метою попередження випадків вчинення булінгу в ліцеї та жорстокого поводження серед неповнолітніх

НАКАЗУЮ:

1. Призначити відповідальною особою за профілактику булінгу серед здобувачів освіти, батьків та вчителів та процедуру подання заяв заступника директора з навчально-виховної роботи Гордієнко В.В.

Упродовж 2023/2024 навчального року

2. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Гордієнко В.В. виявити потенційно небезпечні та сприятливі місця для прояву булінгу в ЗО (туалети, коридори, роздягальні, технічні приміщення тощо)

До 13.09.2023

3. Затвердити основний склад комісії з розгляду випадків булінгу в гімназії:

Романова О.В. – директор гімназії;

Печериця Т.О. – заступник директора з навчально-виховної роботи;

Гордієнко В.В. - заступник директора з навчально-виховної роботи;

Попова А.О. – практичний психолог;

Гурко Т.П. – керівник ШМО учителів початкових класів;

Московченко Р.В. – керівник ШМО класних керівників та

класні керівники, батьки жертви, батьки кривдника, вчителі-предметники

4. Затвердити план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) на 2023/2024 навчальний рік (Додаток 1).
5. Затвердити Правила поведінки здобувача освіти в ліцеї (Додаток 2).
6. Затвердити порядок проведення процедури подання учасниками освітнього процесу та розгляд заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти (Додаток 3).
7. Затвердити порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в ліцеї (Додаток 4).
8. Класним керівникам 1-11 класів:
 - 8.1. Проводити онлайн - заходи щодо профілактики булінгу у класних колективах та врахувати у планах виховної роботи на 2023/2024 навчальний рік відповідні години спілкування, бесіди, зустрічі з фахівцями тощо.

Постійно

- 8.2. У разі виникнення конфліктних ситуацій негайно повідомляти адміністрацію, батьків та вживати заходів тощо.

Терміново

- 8.3. Співпрацювати, у разі потреби, з практичним психологом та соціальним педагогом закладу.

Постійно.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор ХЛ № 1

Олена РОМАНОВА

З наказом ознайомлені:

Гордієнко В.В.

Логінова Н.В.

Єрусалімцева С.М.

Декунова К.В.

Степанова Н.М.

Роппе-Тенеїшвілі О.В.

Курдюкова Л.В.

Молодика О.В.

Московченко Р.В.

Євсєєва Т.Б.

Клімова Т.А.

Кузьменко В.М.

Оковіт Т.І.

Єрмоленко В.Г

Сотник В.М.

Додаток 1
до наказу
комунального закладу
«Харківський ліцей № 1
Харківської міської ради»
від 28.08.2023 № 58

**ПЛАН ЗАХОДІВ,
спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
на 2023/2024 навчальний рік**

№ з/п	Тема заходу	Учасники заходу	Термін проведення	Відповідальний	Відмітка про виконання
Робота з дітьми					
1.	Профілактична бесіда «Що таке булінг? Профілактика виникнення та подолання проявів булінгу у шкільному середовищі»	1-11 класи	Упродовж року	Класні керівники	
2.	Заняття для учнів та учениць 1-го класу «НУШ» «Повага до себе та інших людей»	Учні 1-А класу	Жовтень 2023 року	Попова А.О., практичний психолог, класний керівник	
3.	Профілактична бесіда «Протидія булінгу у дитячому середовищі»	5-11 класи	Упродовж року	Практичний психолог та соціальний педагог	
4.	Заняття для учнів та учениць 1-2-х класів «Читання з передбаченням» за казкою Ірен Роздобудько «Дикі образи дикобраза»	Учні 1-2-х класів	Листопад 2023 року	Класні керівники	
5.	Заняття для учнів та учениць 5-11-х класів «Запобігання насильству над дітьми»	Учні 5-11-х класів	Упродовж навчального року	Класні керівники, Попова А.О., практичний психолог	
6.	Заняття для учнів та учениць 2-4-х класів «Запобігання насильству серед дітей. Правила безпечної поведінки»	Учні 2-4-х класів	Листопад-грудень 2023 року	Класні керівники	
7.	Семінар «Що робити в складній життєвих ситуаціях та до кого звертатися за допомогою»	10-11 класи	Упродовж року	Практичний психолог та соціальний педагог	
8.	Бесіда «Кібербулінг або агресія в Інтернеті»	5-9 класи	Упродовж року	Практичний психолог та соціальний	

				педагог	
9.	Інтерактивне заняття для учнів та учениць 2-4-х класів «Стоп булінг»	Учні 2-4-х класів	Січень-лютий 2024 року	Попова А.О., практичний психолог, класні керівники	
10.	Інтерактивне заняття для учнів та учениць 8-11-х класів «Протидія булінгу в учнівському середовищі»	Учні 8-11-х класів	Лютий-квітень 2024 року	Попова А.О., практичний психолог, класні керівники	
11.	Профілактична лекція «Хто може стати жертвою булінгу»	8-9 класи	Упродовж року	Соціальний педагог	
12.	«Як навчити дітей безпечної поведінки в Інтернеті»	5-11 класи	Упродовж року	Соціальний педагог	
13.	Проведення профілактичних заходів з дітьми із залученням представників Національної поліції, ССД, ЦСССДМ «Як протистояти тиску однолітків»	8-11 класи	Упродовж року	Практичний психолог та соціальний педагог	
14.	Проведення групової роботи щодо зниження агресивності в учнів, на згуртування, на формування взаємоповаги та взаєморозуміння, на формування конструктивних та оптимальних форм реагування на конфліктні ситуації	Учні 5-11-х класів	Упродовж року	Практичний психолог та соціальний педагог	
15.	Створення сторінки на офіційному сайті закладу «Стоп булінг!» та її постійне оновлення	Учні	Упродовж року	Соціальний педагог	
16.	Індивідуальна робота з жертвами, агресорами, свідками (у разі виявлення булінгу)	Учні	Упродовж року	Соціальний педагог	
17.	Організація роботи «Скриньки довіри»	Учні	Упродовж навчального року	Попова А.О., соціальний педагог	
Робота з батьками					
18.	Заняття батьківського університету правових знань на тлум «Поговоримо про булінг та кібербулінг»	Батьки	Листопад 2024 року	Соціальний педагог	

19.	Розробка пам'ятки «Що робити якщо твоя дитина стала жертвою булінгу»	Батьки	Березень 2024 року	Соціальний педагог	
20.	Класні батьківські збори батьків на тему «Шкільний булінг. Якщо ваша дитина стала його жертвою»	Батьки	Березень 2024 року	Класні керівники	
21.	Інтерактивне заняття для батьків здобувачів освіти «Протидія булінгу»	Батьки	Січень 2024 року		
22.	Розробка буклету «Як не загубити дитину в Інтернеті»	Батьки	Травень 2024 року	Соціальний педагог	
23.	Розміщення плакату «Стоп булінг»	Батьки	Лютий 2024 року	Соціальний педагог	
24.	Створення сторінки на офіційному сайті закладу «Стоп булінг!» та її постійне оновлення	Батьки	Постійно	Соціальний педагог	
Робота з педагогами					
25.	«Булінг та його прояви» (індивідуальні консультації для молодих спеціалістів)	Класні керівники	Лютий Квітень Вересень	Соціальний педагог	
26.	Тренінг для педагогічних працівників «Протидія булінгу в закладах освіти»	Педагоги	Грудень 2023 року	Гордієнко В.В., заступник директора з НВР	
27.	Засідання круглого столу «З чого почати боротьбу з булінгом у школах»	Батьки	Січень Березень	Соціальний педагог	
28.	Засідання МО класних керівників на тему «Організація та проведення профілактичної роботи щодо попередження випадків боулінгу серед учасників освітнього процесу»	Класні керівники	Лютий	Голова ШМО класних керівників	
29.	Проаналізувати стан справ та посилити індивідуальну роботу з дітьми, які вже скоювали кримінальні правопорушення, та дітьми, які мають ознаки агресивної поведінки	Учні	Упродовж навчального року	Попова А.О., соціальний педагог	
30.	Створення сторінки на офіційному сайті ліцею «Стоп булінг!» та її постійне оновлення	Педагоги	Постійно	Соціальний педагог	

Додаток 2
до наказу
комунального закладу
«Харківський ліцей № 1
Харківської міської ради»
від 28.08.2023 № 58

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Загальні правила поведінки

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку ліцею, а також умов договору про надання освітніх послуг (за його наявності).

Здобувач освіти приходять до школи за 15-20 хвилин до початку занять, чистий і охайний, займає своє робоче місце з першим дзвінком, готує все необхідне навчальне приладдя.

Не можна приносити на територію ліцею з будь-якою метою й використовувати будь-яким способом зброю, в т.ч. ножі, вибухові, вогненебезпечні речовини; спиртні напої, сигарети, наркотики та інші одурманюючі засоби й отрути.

Не можна використовувати на території ліцею спортивне знаряддя (ролики, скейти, тощо).

Учням не дозволено замовляти доставку на адресу закладу та приводити тварин.

Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.

Не можна без дозволу педагогів (за узгодженням з батьками) йти із закладу та його території в урочний час.

У разі пропуску занять до 3-х днів учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку або записку від батьків (осіб, що їх замінюють) про причину відсутності на заняттях. У разі пропуску більше трьох днів учень зобов'язаний представити довідку з медичної установи з рекомендаціями щодо навантаження на уроці фізичної культури з вказаним терміном.

Здобувач освіти повинен виявляти повагу до старших, піклуватися про молодших. Школярі поступаються дорогою дорослим, старші – молодшим, хлопчики – дівчаткам.

Поза межами закладу освіти учні поводяться скрізь і усюди так, щоб не принизити свою честь і гідність, не заплямувати добре ім'я школи.

Здобувачі освіти бережуть майно школи, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти і порядку на території закладу.

До учнів, які привласнили чужі речі, будуть застосовані дисциплінарні стягнення. У разі спричинення збитку чужому майну, батьки учнів, які заподіяли збиток, несуть матеріальну відповідальність.

Здобувачі освіти, які знайшли втрачені або забуті, на їхню думку, речі, повинні здати черговому, який знаходиться на першому поверсі закладу освіти.

Фізична конфронтація, залякування і знущання є неприпустимими формами поведінки.

Не дозволяється користуватися плеєром, мобільним телефоном іншими гаджетами на уроках.

Здобувач освіти зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою.

На першу вимогу вчителя слід пред'являти щоденник.

Щодня вести запис домашніх завдань в щоденнику.

Приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, письмове приладдя, інструменти, робочий і спортивний одяг.

Поведінка здобувачів освіти на уроках

Під час уроку не можна шуміти, відволікатися самому і відволікати інших товаришів від занять розмовами, іграми й іншими справами, що не стосуються уроку.

Якщо під час занять здобувачу освіти необхідно вийти з класу, то він повинен попросити дозволу у вчителя, піднявши руку.

Якщо здобувач освіти хоче поставити питання вчителю або відповісти на питання вчителя, він піднімає руку.

Під час уроку учень має право ставити питання вчителю, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.

Учень має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань.

Поведінка здобувачів освіти в на перервах

Під час перерви здобувач освіти зобов'язаний:

- підтримувати чистоту і порядок на своєму робочому місці;
- вийти з класу, якщо попросить учитель;
- підкорятися вимогам чергового учня чи вчителя.

Час перерви – особистий час кожного здобувача освіти. Він може його проводити по своєму розумінню, проте, не повинен заважати іншим.

Під час перерви учні можуть вільно переміщатися у приміщенні ліцею, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися в цілях безпеки (горище, підвал, кухня, спортзал).

Під час перерв забороняється бігати по сходах, поблизу вікон і в інших місцях, непристосованих для ігор.

Під час перерв забороняється штовхати один одного, кидатися предметами і застосовувати фізичну силу.

У закладі категорично забороняється тютюнопаління.

Категорично заборонено самовільно розкривати вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відкриті вікна.

На перервах здобувачі освіти можуть звернутися до свого класного керівника, чергового учителя, адміністрації школи за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

Поведінка здобувачів освіти в їдальні

Під час обіду в їдальні належить дотримуватися добросусідських взаємин і поводитися пристойно.

Здобувачі освіти повинні шанобливо ставитись до працівників їдальні.

Учні приходять в їдальню після закінчення уроку у визначений час.

Розмовляти під час обіду слід неголосно, щоб не турбувати тих, хто їсть поряд.

Учні прибирають посуд після прийому їжі.

Здобувачі освіти дбайливо ставляться до майна шкільної їдальні.

Учні мають право взяти в їдальню принесений з дому сніданок.

Забороняється приходити в їдальню у верхньому одязі.

Персональні гаджети

Учні несуть відповідальність за зберігання власних мобільних телефонів та інших персональних гаджетів. Їх потрібно вимкнути, сховати та не користуватися ними протягом шкільного дня з 8:30 до 15:10 (крім перерв).

Порушення

Вступаючи до комунального закладу «Харківський ліцей № 1 Харківської міської ради, учні та батьки погоджуються виконувати її правила та підтверджують розуміння їх важливості. І діти, і дорослі є відповідальними за їх (не)виконання.

Додаток 3
до наказу
комунального закладу
«Харківський ліцей № 1
Харківської міської ради»
від 28.08.2023 № 58

Порядок проведення процедури подання учасниками освітнього процесу та розгляд заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти

1. У разі виникнення такої ситуації **учень** повинен звернутися до **дорослого** (батьків, класного керівника, практичного психолога, соціального педагога, вчителя, заступника директора з навчально-виховної роботи, директора).
2. **Дорослі** (батьки, або особи, які є опікуном дитини) надають заяву відповідної форми **директору** освітнього закладу ([Зразок форми заяви](#)) або **повідомляють** відповідального за виконання заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в освітньому закладі, заступника директора з НВР Гордієнко В.В.
3. **Педагогічні працівники** по факту, виявленого правопорушення, чи інших негативних проявів учнями освітнього закладу, оперативно інформують **адміністрацію**.
4. Видається наказ про проведення розслідування.
5. Затверджується склад комісії з розгляду даного випадку. До складу комісії входять педагогічні працівники, практичний психолог, соціальний педагог, батьки постраждалого та винного (за їх згодою).
6. Проводяться засідання комісії з розгляду даного випадку.
7. Результати розслідування оголошуються на засіданні комісії батькам (чи їх представникам) потерпілого та винного.
8. За результатами висновку комісії з розслідування у разі необхідності повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та служба у справах дітей про випадки булінгу (цькування) у закладі освіти.

Додаток 4
до наказу
комунального закладу
«Харківський ліцей № 1
Харківської міської ради»
від 28.08.2023 № 58

**Порядок реагування
на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти**

1. За результатами висновку комісії з розслідування у разі необхідності повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та служба у справах дітей про випадки булінгу (цькування) у закладі освіти.
2. Психолого-педагогічна служба розробляє заходи щодо здійснення соціально-педагогічного патронажу осіб, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).
3. Психологічна служба надає консультативну допомогу батькам (чи їх представникам).